

Föreskrifter för naturreservatet Sandviken i Mariestads kommun

Innehåll

Syfte	2
Föreskrifter	3
Administrativa data	4
Allmän beskrivning av naturreservatet	4
Planeringsbakgrund	5
Behov och motiv för skydd	5
Upplysningar	5

Bilagor

Bilaga 1: Karta över reservatsgräns

Syfte

Syftet med reservatet är att:

- för framtiden bevara och förstärka tallskog med lång kontinuitet.
- för framtiden bevara och utveckla tall- och granskog av naturskogskaraktär med inslag av grova gamla träd och död ved.
- bevara och utveckla ett småskaligt och varierande landskap.
- bevara och gynna flora och fauna som är knuten till naturskogar.
- bevara, utveckla och skapa förutsättningar för populationer av rödlistade och sällsynta arter.
- för framtiden bevara geologiskt värdefullt område med flygsand och strandvallar.
- för framtiden bevara ett lättillgängligt, tätortsnära natur- och friluftsområde för allmänheten.

Syftet skall tryggas genom att:

- naturligt uppkomna skogar lämnas för i huvudsak fri utveckling.
- visst uppslag av gran som hotar tallbeståndet aktivt tas bort.
- uppslag av gran närmast vattnet tas bort.
- stigsystem och vandringsleder hålls fria från olika typer av hinder.
- döda och döende träd lämnas kvar i området.
- företa åtgärder för att förstärka utsikten mot vattnet på vissa platser.

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå syftet med reservatet beslutar kommunfullmäktige i Mariestads kommun med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 2.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå ändamålet med reservatet

Förutom föreskrifter och förbud enligt andra författningar är det inte tillåtet att:

1. avverka, gallra, röja eller utföra andra skogsvårdande åtgärder,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
3. borra, spränga, schakta, muddra, utföra fyllning eller tippning, gräva eller bedriva täkt av något slag,
4. anordna upplag,
5. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller tillföra växnäringsämnen,
6. kalka mark eller vatten,
7. inplantera djur- och växtarter,

8. anlägga eller förändra väg, stig, parkeringsplats, ridväg, bro eller spång,
9. uppföra byggnad eller anläggning,
10. anlägga mark- eller luftledning,
11. uppföra mast, torn, vindkraftverk, antenn eller liknande anläggning,
12. framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg,
13. framföra motordrivet fordon på vattenområdet som ingår i reservatet,
14. bedriva jakt.

Reparationer och underhåll av befintliga ledningar får dock utföras. Underhållsåtgärder skall utföras så att markskador undvikas eller minimeras. Samråd skall ske med Mariestads kommun innan arbetet påbörjas. Om akuta åtgärder krävs ska kommunen informeras i efterhand.

Befintliga diken, stigar och övergångar får underhållas. Underhållsåtgärder skall utföras så att markskador undviks eller minimeras. Samråd skall ske med Mariestads kommun innan arbetet påbörjas. Om akuta åtgärder krävs ska kommunen informeras i efterhand.

Meddelade föreskrifter utgör inte hinder att naturvårdsförvaltaren eller av naturvårdsförvaltaren utsedd person/företag, får utföra de åtgärder som anges i till detta beslut tillhörande skötselplan.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd gällande förvaltning av reservatet

Naturvårdsförvaltaren eller den som naturvårdsförvaltaren utser har rätt att:

1. märka ut reservatet.
2. sätta upp informationstavlor på de platser som anges i bifogad skötselplan.
3. utföra åtgärder enligt den till detta beslut hörande skötselplan.

Naturvårdsförvaltare och förvaltningsuppgifter:

1. Naturvårdsförvaltare är kommunstyrelsen i Mariestads kommun. Förvaltningen skall ske i samverkan med andra berörda kommunala förvaltningar och föreningar med särskilda intressen för området.
2. Naturreservatet utmärks genom förvaltarens omsorg enligt anvisningar från Naturvårdsverket.
3. Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt skötselplan som fastställts av kommunfullmäktige Mariestad kommun. Skötselplanen skall ligga till grund för skötseln av naturreservatet. Planen skall vid uppkommande behov revideras.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver förbud och föreskrifter i andra lagar är det inte tillåtet att:

1. skada eller ta bort döda träd eller vindfällan.
2. fälla träd och buskar, bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen.
3. plocka eller gräva upp gräs, örter, mossor, lavar eller svamp. Det är dock tillåtet att plocka bär, matsvamp och blommor.

4. klättra i boträd, smala insekter eller på annat sätt medvetet störa djurlivet
5. göra upp eld annat än på anvisade eldplatser enligt skötselplanen, förbudet avser inte användning av stormkök, grillkök eller liknande.
6. framföra motordrivet fordon annat än på bilväg.
7. cykla och rida annat än på anlagd väg.
8. ställa upp tält, motorfordon, husvagn eller släpvagn.
9. anbringa skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning.

Administrativa data

Namn:	Naturreseptat Sandviken
Kommun:	Mariestad
Fastigheter:	Marieholm 10:1
Läge:	Ca 4 km öst-sydöst om Mariestads centrum, vid Värnens strand.
Gränser:	Gränsen utgörs av den röda linjen på bifogad karta.
Landareal:	26,3 ha
Vattenareal:	20 ha
Markägare:	Mariestad kommun, Mariestads Golfklubb
Förvaltare:	Kommunstyrelsen i Mariestad kommun

Allmän beskrivning av naturreseptat

Sandviken ligger beläget vid Värnens strand, c:a 4 km från Mariestads centrum. Naturreseptatets längd är c:a 1,1 km. Bredden varierar mellan c:a 550 meter till c:a 60 meter. Området är bär spår av inlandsisen och vattenpåverkan genom flygsandsdynor och strandvallar. Området består till största delen av sand.

Reservatet kännetecknas främst av de höga och grovstammade tall- och granbestånden. De äldsta tallarna uppskattas till c:a 200 år. Granarna har en ålder upp mot c:a 110 år. I området finns även några lövstråk, varav ett tidvis är försumpat. Lövträd dominerar två av de tre uddarna som löper ut i sjön Värnen. Signalarten talticka (*Phellinus pini*) finns tämligen rikligt i området vilket också pekar på att tallarna är 150-200 år. Även signalarten grovticka (*Phaeolus schweinitzii*) som är en "gammelskogsindikator" återfanns i området.

Området har sedan 1880-talet varit barrskogsbevuxet. I området finns spår efter tegindelning som vittnar om att de östra delarna av området tidigare odlats. Bete har förmodligen förekommit. En av dagens stigar genom reservatet är en gammal körväg som finns med på kartor från 1880-talet. Strax öster om reservatet finns en fångstgrop och ca 1 km sydöst om reservatet finns en gammal boplatslämning, hällkista och resta stenar.

Naturreseptatet Sandviken är av stort värde för friluftslivet. Närheten till Mariestad gör området till ett viktigt närrekreationsområde. I området finns en spårcentral med 1,2, 2,5 och 5 km långa spår. Genom området går även en vandringsled som startar i Mariestads centrum. Ett flertal badplatser finns i

området. Iordningställda eldplatser finns, liksom ett vindskydd, soptunnor, utedass, mindre broar/övergångar och en mindre informationstavla.

Planeringsbakgrund

Riksintresse m.m.

Vattenområdet utanför Sandviken är av riksintresse för fiske och friluftsliv enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Området utgör även ett geografiskt riksintresse för friluftsliv och turism enligt 4 kap 2 § miljöbalken. Enligt miljöbalken skall områden av riksintresse skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- och kulturmiljön.

En del av reservatet har tidigare varit skyddat i form av domänreservat. I området finns även två nyckelbiotoper. Vidare bedöms Sandviken ha ett högt värde som närrekreations område.

Kommunal översiktsplan

Reservatet är förenligt med Mariestad kommuns översiktsplan. I Mariestads översiktsplan 2003 står att läsa: "Allmänhetens tillgänglighet till friluftsområdena skall främjas. De natur- och kulturmiljövärden som utgör grunden för friluftsvärdena skall bevaras och stärkas. En naturlig kontakt bör skapas mellan bostadsområden och friluftsområden." I översiktsplanen står även att Sandviken är ett område för naturvård och friluftsliv och att ett utökat skydd bör övervägas.

Behov och motiv för skydd

Sandviken utgör en biotop av det mer sällsynta slaget med flygsanddyner och gamla grova barrträd. Delar av området har troligtvis varit kontinuerligt trädbevuxna under lång tid. Skogen bedöms som delvis naturligt föryngrad. Sandviken har även ett mycket högt värde för friluftsliv som förstärks av närhet till tätort.

Höga sociala värden och vissa naturvärden gör att ett långsiktigt skydd av området är angeläget. Med hänsyn till reservatets syfte och värden, förordas ett reservatsförordnande.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv knutet till gamla grova träd och erbjuda allmänheten möjlighet till rekreation.

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl får Miljö- och byggnadsnämnden med stöd av kapitel 7 § 7 Miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter. Finns det synnerliga skäl får Kommunfullmäktige helt eller delvis upphäva reservatet.

Bilaga 1

